Ner. 124. Sroda 31. Maja 1854. Rok Gazecie 44.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Administracyjno-sądowa organizacya Galicyi itd. — Ciąg dalszy. Ob. N. 107—123. Gaz. Lwows.)

Obwód Sandecki.

Trybunał I. instancyi: obwodowy sąd w Nowym Sączu, urzędowa siedziba okręgów: 1. Grybów, 4.1 przestrzeń, 16.131 mieszk. gm.: Grybów (miasto), Biała wyżna, Bieńczarowa, Bogusza, Kącelowa, Siółkowa, Jéżów, Moroń i Wilczyska, Korzenna i Swiegocin, Krużlowa niżna i Osików, Krużlowa wyżna, Mogilno, Posadowa, Królowa ruska, Ptaszkowa, Starawieś, Strzylówka, Stróże niżne, Stróże wyżne, Wojnarowa, Biała niżna, Gródek, Trzycierz, Koniuszowa, Cieniawa, Mszalnica, Królowa polska, Kamionka wielka, Chodorowa.

2. Ciężkowice, 4.4 przestrzeń, 17.175 mieszk., gm.: Ciężkowice (miasto), Berdechów, Bobów, Stróżna, Pławna i Zimna Wódka, Sędziszowa, Bogoniowice, Kipszna, Ostrusza, Tursko, Kasna dolna, górna i Przybyłów, Brzana dolna, Brzana górna, Lipniczka, Jankowa, Rostoka i Brzeziny, Radajowa, Rożnów, Wiesiołka i Łaziska, Tabaszowa i Witkówka, Tropie, Wiatrowice i Chabalina, Zagórze i Gurowa, Glinnik i Podglinnik, Przydonica, Łyczana, Jańczowa, Jasienna, Gródek i Kobyle, Bujne, Bratkowa i Posadowa, Jastrzębia, Bruśnik, Bukowiec, Falkowa, Jamna z Potokami, Siekierczyna, Lipnica i Niecew.

3. Czarny Dunajec, 7.0 przestrzeń, 18.447 mieszk., gm.: Czarny Dunajec, Chochołów, Ciche, Dzianisz, Podczerwone, Witów, Wróblówka, Kościelisko, Maruszyna, Miedze czerwone, Batułów, Starebystre, Zakopanie i Oleża, Zubsuche, Krauszów, Ludzimirz, Rogożnik.

4. Krościenko, 8.9 przestrzeń, 21.352 mieszk., gm.: Krościenko (miasteczko), Grywald, Tylka, Czernice, Lacki z Wolakami i Wiesendorfem, Szczeresz z Maszkowicami, Zarzyce, Maniów, Huba, Mizerna i Sigulina, Szczawnica niżna i Szczawnica wyżna, Biała woda, Czarna woda, Jaworki druga część, Szlachtowa, Ochotnica, Tylmanowa, Zabrzeź i Wietrznica, Czorsztyn, Haluszowa, Kluszkowce, Krośnica, Sromowce niżne, Sromowce wyżne, Kamienica, Kiczna, Szczawa, Wola Kosnowa, Wola Pikulina, Zagorzyn, Zalesie, Zasadne, Zbłudza.

5. Stary Sącz, 6.3 przestrzeń, 23.296 mieszk., gm.: Stary Sącz miasto) z Cyganowiczem i Neudörfl, Barczyce, Biegonice z Laufendorfem, Chochorowice z Wiglanowicami, Gaboń z Praczką, Gołkowice, Gostwica, Jaruszowa i Mokrawieś, Kadcza, Łomnica, Młodów, Mostki, Moszczenica niżna i wyżna, Myślec, Popowice i Lazy, Naszacowice z Kwieściszową, Rościenica i Stanięcin, Niszkowa i Szymanowice, Oblazy, Olszówka, Podegrodzie, Podrzyce, Przysietnica, Rostoka, Rytro i Połom, Skrudzina i Opalana, Stadło, Suchastruga, Swirkla z Długołęką i Langendorfem, Swiniarsko z Maławsią i Hutweide, Wola Krogulecka, Brzeżna i Wola Brzezińska, Brzyna i Lazy, Jazowsko i Gruszów, Obidza, Kokuszka, Olszana i Wola królewska, Piwniczna (miasto), Rogi, Czarny Potok.

6. Nowytarg, 8.7 przestrzeń, 22.601 mieszk., gm.: Nowytarg (miasto), Bańsko, Biały Dunajec, Gliczarów, Murzasichle, Poronin, Skrzypne, Szaflary, Zaskale, Harklowa, Knurów, Szlembark, Długopole, Dział, Klikuszowa, Lasek, Morawczyńce, Niwa, Obidowa, Odrowąż, Pieniążkowice, Pyzówka, Załuczne, Białka, Brzegi, Bukowina, Dębno, Gron, Gronków, Leśnica, Ostrowko, Wazmund, Łopuszna.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

(Rezultat dochodów państwa i wydatków monarchyi austryackiej w administracyjnym roku 1853.)

(Ciąg dalszy. Ob. N. 110. 120. 121 i 123 Gaz. Lwow.)

	W administracyjnym roku 1853 zł.	1852 zł.
Osobne przypływy:		
a) przez powiększenie fundowanego długu	68,180.771	101,507.789
b) przez powiększenie bieżącego długu .	7,266.549	7,406.866
c) przez powiększenie długu dla banku .	—	25,236.950
d) przez więcej wpłacone niż obrócone pieniądze uwolnienia od ciężarów gruntowych w niemieckich i sławiańskich krajach koronnych	9,095.352	10,877.010
e) przez obrót istniejących zasiłków kasowych	26,606.684	—
Razem .	111,149.356	145,028.615
Z tego obrócono:		
a) na pokrycie zwyczajnego i nadzwyczajnego niedoboru	56,823.635	53,447.331
b) na umorzenie 2proc. długu dla banku .	12,000.000	—
c) na wykupienie papierowych pieniędzy państwa	14,305.106	42,051.497
d) na umorzenie długów wexlowych . .	33.883	2.620.635
e) na uzupełnienie indemnizacyjnych kapitałów Daz	372.551	107.400
f) na uzupełnienie indemnizacyjnych kapitałów laudemialnych	2,543.299	—
g) na rozszerzenie zasiłków budowy i zarządu kolei żelaznych i telegrafów, następnie na wykupienie prywatnych kolei żelaznych	21,419.020	18,633.492
h) na zaliczki na indemnizacye urbaryalne w Galicyi i w węgierskich krajach koronnych	3,651.862	5,668.441
i) na inne zaliczki równie jak na pomnożenie zasiłków kasy . . .	—	22,499.819
Suma jak powyżej .	111,149.356	145,028.615

C. k. ministeryum finansów.

Wiedeń, dnia 13. maja 1854.

(Zapomogi i wsparcia.)

Wiedeń. *Litogr. koresp. austr.* pisze: Donosiliśmy już dawniej, że władzom rządowym we wszystkich częściach monarchyi polecono poświęcać ciągłą uwagę sprawom tyczącym się zaopatrzenia kraju w żywność, a mianowicie wtedy, gdyby zachodziła słuszna obawa ewentualnego niedostatku, przedkładać natychmiast stosowne wnioski i równie spiesznie jak skutecznie zapobiegać temu nieszczęściu. Od tego czasu zaczęły się najpierw w preszburgskim a potem w koszyckim okręgu administracyjnym, mianowicie w górskich ich komitatach, objawiać symptomy zagrażającego niedostatku, i prezydya tamtejszych oddziałów namiestnictwa przesłały natychmiast swoje raporta z życzeniem, ażeby rząd zasiłkiem pieniężnym ze skarbu publicznego przyszedł w pomoc ludności tamtejszej. — Wszakże po ścisłem rozpoznaniu tych wniosków pokazało się, że na wszelki sposób lepiejby było nieobciążać i tak już nadwątlonego skarbu publicznego takiemi zapomogami, i dlatego uznano stosowniejszem użyć na to innych, będących do dyspozycyi funduszów publicznych, a mianowicie przewyższek funduszu krajowego. Tym sposobem wyznączono na niezwłoczne budowle z przyczyny niedostatku w komitacie Trenczyńskim 4000, Liptawskim 3000 a w Arvaerskim i Turockim również razem 3000 zr. m. k. Dla najbardziej dotkniętego koszyckiego okręgu administracyjnego oznaczył pierwotny wniosek prawie 50.000 zr. m. k. jako konieczna zapomogę. Prawie połowę tej sumy dostarczono już z rozmaitych funduszów, między innemi także z krajowego funduszu budowli na rozmaite roboty publiczne, dalsze zaś potrzebne wsparcie w kwocie 26.000 zr. m. k. ma być użyczone z będących do dyspozycyi resztek funduszu krajowego.

(Zniżenie cła od walców miedzianych.)

Wiedeń, 25. maja. Najwyższem postanowieniem z dnia 30. kwietnia r. b. otrzymało ministeryum finansów upoważnienie tymczasowo na rok jeden udzielać krajowym fabrykom materyi bławatnych pozwolenia do sprowadzania z zagranicy potrzebnych walców miedzianych za opłatą zniżonego cła po 45 krajcarów od celnego cetnara sporco z zachowaniem potrzebnych ostrożności. *(L.k.a.)*

Praga, 23. maja. Ich MM. Cesarz Ferdynand i Cesarzowa Marya Anna opuścili dzisiaj przedpołudniem Pragę i udali się do Swej rezydencyi letniej, na zamek Ploschkowitz. Przy wyjeździe Ich ces. MM. był obecny JE. pan Namiestnik baron Mecsery i c. k. jeneralicya. Wczoraj wieczór, jako w wilię odjazdu, odbyła się w ces.

burgu na Hradszynie pobudka z muzyką wojskową i pochód z faklami. *(W. Z.)*

Anglia.

(Nowiny dworu.)

Londyn, 22. maja. Dziś w południe udał się Dwór królewski do Osborne House na wyspie Wight. Przedwczoraj obchodzono 35 rocznicę imienin królowej Wiktoryi z większą niż zwykle świetnością.

Drawning Room prześcignął co do wspaniałości wszystkie ceremonie tego rodzaju, jakie wyższy świat zapamięta. Niezliczone tłumy ludności zebrały się w parku dla przypatrzenia się przejazdzce osób dostojnych i znakomitych. Złotem i brylantami przetykane ubiory dworskie rozmaitych korporacyi, kawalerów orderowych i innych gości świetniały blaskiem i wytwornością. Powszechne wrażenie sprawił przepych książąt wschodnich Gholam Mahumed i Feroze Shah i ich świty. Niemniej świetnie wystąpił arcybiskup z Canterbury w towarzystwie 12 lub 13 prałatów anglikańskich. Młoda księżniczka (princes royal) była po raz pierwszy na tej uroczystości, i tym sposobem wprowadzoną już została do towarzystwa.— Szczególnem też było pojawienie się pewnego dyplomaty w ubiorze staroświeckim, i który pochyloną i sędziwą postacią swą przypominał dawne czasy i zwyczaje: był to 91 letni sir R. Adair, były poseł we Wiedniu roku 1806. Sir Adair otrzymał roku 1809 wielki krzyż orderu „Bath“ za zawarcie traktatu pokoju z wysoką portą. *(Zeit.)*

(Wiadomości potoczne.)

Londyn, 20. maja. Pomiędzy ludnością izraelicką Palestyny panuje teraz — po części dla ostatnich nieurodzajów a po części dla zatamowanego w czasie wojny handlu — głód w całem znaczeniu tego słowa. Sądząc po licznych skargach i utyskiwaniach, nadchodzących tu z Jerozolimy, Zaphed, Hebron i Tiberias jest nędza tamtejsza bez granic. Dawniej wspierali izraelici rosyjscy ile możności swoich spółwierców w Palestynie, ale teraz odcięte dla nich zupełnie to żrodło. Sir Moses Montefiore, obeznany dokładnie z stosunkami obiecanego kraju, wydał odezwę do wszystkich swych współbraci w Anglii w imieniu izraelitów palestyńskich; to samo uczynił Dr. Adler, główny rabin w Anglii. Sir Moses urządził oprócz tego składkę pieniężną i ofiarował sam 500 funtów szterlingów.

— Już dawniej donosiliśmy, że rząd angielski ma zamiar utworzyć formalne ministeryum wojny. Dziś wspomina „Times“ powtórnie o tem, i zdaje się, że wykonanie tego planu wkrótce już nastąpi. Ważność tej posady w dzisiejszych czasach jest niezaprzeczona. Kto ją otrzyma, będzie rzeczywistym władzcą całego ministerstwa. Wojna owłada dziś wszystkie interesa. *(A. B. W. Z.)*

Francya.

Paryż, 22. maja. Austryacki ambasador baron *Hübner* doręczył wczoraj Cesarzowi na prywatnem posłuchaniu pismo z doniesieniem swego Monarchy o ożenieniu się Stryja Swego, Arcyksięcia Karola Ferdynanda z Arcyksiężniczką Elzbietą, a bawarski ambasador baron Wendland pismo króla Bawaryi oznajmiające o zamężciu kuzyny Swojej, księżniczki Elżbiety z Cesarzem Austryi. *(Zeit.)*

(Wymiana ratyfikacyi traktatu.)

Paryż, 22. maja. „Monitor“ donosi: „Turecki minister spraw zewnętrznych tudzież posłowie Francyi i Anglii przystąpili 8. b. m. do wymiany ratyfikacyi zawartego dnia 12. marca w Konstantynopolu traktatu. *(Abbl. W. Z.)*

Włochy.

(Wichrzenia rewolucyjne.)

Turyn, 21. maja. O zawichrzeniu rewolucyjnem pod Sarzana piszą do „Conciliatore“ ze Spezia z 16. b. m.:

„Według nadesłanych dziś wiadomości aresztowano wczoraj znów kilka osób; większa część zbrojnych, którzy na ląd wysiedli, zaczem około 40, tuła się połąd w górach. Granicę obstawiono licznem wojskiem, i trudno-by ją przekroczyć w któremkolwiek miejscu niepostrzeżenie. Środki ostrożności przez rząd przedsięwzięte odwróciły wielką klęskę od kraju a większą jeszcze zapewne od samych sprawców zaburzenia. Gwardya narodowa wystąpiła zbrojnie przeciw wichrzycielom i przyczyniła się dzielnie do utrzymania spokoju między ludnością w pierwszych chwilach zamieszania.“

Dziennik „Parlamento“ pisze o tym wypadku temi słowy:

„W liczbie jeńców znajduje się także i pewien Ricci z Modeny, tudzież Piva z Sassuolo znany z udziału swego w zaburzeniach w Toskanie roku 1849 i jeden Bonończyk nazwiskiem Simoni; wszyscy trzej mają być głównymi sprawcami zaburzenia w Sarzana.“ *(Abbl. W. Z.)*

Niemce.

(Proces wytoczony Arcybiskupowi Badeńskiemu. — Konferencye w Bambergu.)

Fryburg, 19. maja. *Freiburger Zeitung* donosi: Jego królewicz. Mość Rejent raczył najwyższem postanowieniem, wydanem do ministeryum Wielkiego księstwa z dnia wczorajszego potwierdzić, ażeby przeciw tutejszemu JMks. Arcybiskupowi Hermann wytoczono karny proces za nadużycie swego urzędu podniecając zaburzenie porządku i spokojności publicznej przez wydane przezeń do wszystkich katolickich dekanatów archidyecezyi Fryburskiej rozporządzenie z d. 5. b. m. względem majątku katolickiego kościoła. Namieniony proces wytoczył dziś niezwłocznie tutejszy miejski urząd Wielkiego księstwa.“

Karlsruher Ztg. zawiera w osobnym dodatku objaśnienie okólnika JMks. Arcybiskupa z dnia 5. b. m., którym usiłuje zaprowadzić odmienną organizacyę względem zarządu i użytku miejscowo-fundacyjnego majątku katolickiego kościoła pod własnym swoim i wyłącznym nadzorem. *Karlsruher Ztg.* stara się prawnie uzasadnić nadzór krajowego rządu nad majątkiem kościelnym, wyłuszcza, jakie przyczyny przytacza JMks. Arcybiskup na usprawiedliwienie swego postępowania i twierdzi wkońcu, że rząd Wielkiego księstwa tylko z szczerem ubolewaniem widział się zmuszonym do powyższego kroku.

Karny proces oparty jest na §. 631, lit. c. karnego kodexu, który zasądza karę od czterech tygodni aresztu aż do jednego roku w domu roboty. Miejski urząd w Fryburgu wytoczył natychmiast proces.

Publiczny urzędnik Sänger jako sędzia indagacyjny udał się dzisiaj rano do pałacu sędziwego księcia kościoła. Arcybiskup nieprzybył na posiedzenie. O trzeciej godzinie z południa udał się znowu pan Sänger do pałacu i zastał JMks. Arcybiskupa. Pierwsza ta indagacya trwała dwie godzin. O szóstej godzinie wieczór nastąpiła druga krótsza.

Frankfurt, 19. maja. Pod powyższą datą pisze do „Kasseler Zeitung“: „Zapowiedziana w Bambergu konferencya rozpocznie się, jak słychać, dopiero 29. b. m., gdyż zamiar przysłania na nią tylko rzeczywistych ministrów lub przełożonych ministeryalnych, na wcześniejszy zjazd nie pozwala. Nie ma żadnej obawy względem mogących tam objawić się dążności separacyjnych, odkąd wiemy, że ta konferencya nie ma innego zamiaru, jak tylko porozumieć się względem formy, w jakiej należy wyrzec przyłączenie się niemieckiego związku do austryacko-pruskiego przymierza.

(Aresztacya Arcybiskupa Badeńskiego.)

Fryburg, 23go maja. Gazeta tutejsza donosi, że wczoraj wieczór zawyrokował trybunał sądowy osobisty areszt na księdza-arcybiskupa. Wyrok ten wykonano już przytrzymaniem sędziwego prałata w jego własnych apartamentach. (Według „Allg. Ztg.“ zostaje ksiądz arcybiskup pod strażą żandarmów.) Zbiegowisko ludzi młodych płci obojej na placu ministerskim po ogłoszonym wyroku rozpędziła policya. Duchowieństwo zabroniło wczoraj wieczór w obydwóch parafiach używać dzwonów, a dziś czytano tylko msze ciche. Przełożeni gminy wdali się w tę sprawę, i kazali jak zwykle dzwonić na pacierze zrana w południe i wieczór. Dziś w południe już dzwoniono znowu. W kilku miejscach na prowincyi przyszło do zaburzeń z przyczyny przyaresztowania plebanów, przyczem posłano po wojsko do Mannhejmu. *(Abbl. W. Z.)*

Księztwa Naddunajskie.

(Serbia się nieprzychyla do ruchów rewolucyjnych.)

Do „Allg. Ztg.“ piszą z *Belgradu* z 15. maja:

„Wielce tu nas zdziwiła proklamacya księcia Daniela tej treści, jakoby Czernogórców wspierać miała wkrótce i Serbia w walce ich przeciw wojskom tureckim. Wnosić-by można z tych wyrazów, że książę Daniel polega w tej mierze na pewnem już z rządem serbskim porozumieniu co do dalszych planów wojennych. Dla uchylenia więc wszelkich niepotrzebnych domysłów oświadczamy i podajemy to za rzecz niezawodną, że podobne porozumienie wcale nie istnieje, i że rząd serbski nie ma w zamiarach księcia Daniela żadnego udziału. Księstwo serbskie postanowiło bronić własnych swych interesów, i nie ma ani chęci ani zamiaru popierać zaburzeń mogących wyjść tylko na korzyść nieprzyjaciół Chrześcian. A jeżli książę czernogórski upatrywał w zgromadzonej sile wojennej księztwa Serbii wojsko posiłkowe, tedy mocno się na tem omylił. Wojska te zgromadzono z przyzwoleniem w. porty, i przeznaczone są wyłącznie tylko do obrony krajowej. *(Abbl. W. Z.)*

Grecya.

(Odpowiedź ministra spraw zewnętrznych na notę kolekcyjną ambasadorów.)

Ateny, 19. maja. Odpowiedź greckiego ministra spraw zewnętrznych pana Paicos na dawniejszą notę kolekcyjną panów Wyse i Forth-Reuen jest podług doniesienia gazety tryestyńskiej następującej treści:

Ateny, 16. (28.) kwietnia 1854. Moi Panowie! Otrzymałem notę z 20. kwietnia, którą zaszczyciliście mnie wspólnie z kolegami Waszymi pp. ministrami Anglii i Francyi. Nie wątpię bynajmniej o sumiennej troskliwości i lojalności, z jaką wytoczone zostało śledztwo w sprawie stanowiącej przedmiot mojej noty z 23. lutego (7go marca) r. b. Żałuję tylko, że rezultat tego śledztwa nie zgadza się z urzędowemi raportami, które rządowi Jego król. Mości nadesłano zaraz po tym wypadku, a na których opierała się moja nota wymierzona do pełnomocnika Porty, której kopię doręczono reprezentantom trzech mocarstw w Grecyi.

Ani wówczas ani też dzisiaj niemiałem i niemam żadnego powodu wątpić o prawdziwości i dokładności rządowych raportów ze strony przynależnych władz greckich; owszem schodzą się wszystkie okoliczności tak, że usprawiedliwiają i utwierdzają najzupełniej to mniemanie.

Wtargnięcie turecko-albańskich wojsk na terytoryum greckie nastąpiło 14. (26.) lutego, a moja nota została doręczona Nechet-Bejowi 23. lutego (7. marca), tak, że tenże prawie cały miesiąc po wspomnionym wypadku a dłużej niż 14 dni po otrzymaniu noty pozostał w Atenach. Nasze usilne reklamacye w tym względzie doszły więc w sam czas do wiadomości wysokiej Porty. Mimo to jednak nieodezwała się ani sama ani jej pełnomocnik w Atenach z żadną

uwagą lub zarzutem na reklamacye rządu greckiego w przeciągu dość długiego czasu, bez wątpienia dlatego, iż będąc zawiadomieni dokładnie przez tureckie władze pograniczne o wszystkiem, co się działo w ich oczach, i uznając słuszność naszych reklamacyi, nie mogli w obec nich uczynić nic lepszego, jak pominąć je zupełnem milczeniem.

Co więcej mógłbym powiedzieć nawet, że Porta uznała wyraźnie nasze reklamacye, albowiem Reszyd Basza wyraził się pewnego dnia następnie w obec pierwszego tłumacza ambasady królewskiej: Pan Paicos robi tyle wrzawy o garstkę wojska albańskiego, które zresztą miało prawo przekroczyć granicę, kiedy z Waszej strony tak liczne bandy bezkarnie ją przekraczają.

Nie można w żaden sposób przypuszczać, że Porta i jej pełnomocnik byliby zachowali milczenie nieżądając naprawienia tak ważnego faktu, gdyby raporta ich były przeciwne tym, jakie otrzymał rząd Jego Mości Króla, a zgodne z rezultatem ich poszukiwań.

Ani wątpić, mój panie, że milczenie ze strony Porty i jej zastępcy w tak nader ważnej sprawie dowodzi, jak niedokładne były udzielone panu wyjaśnienia, mimo najsumienniejszej troskliwości, z jaką przeznaczona do tego szanowna osoba zasięgnąć się ich starała.

W obec tych urzędowych raportów, niedopuszczających żadnej wątpliwości, nie można było wytoczyć żadnego śledztwa, a zresztą przy braku wszelkiej odpowiedzi ze strony Porty na reklamacye rządu greckiego, było też niepodobne i niepotrzebne wszelkie wyjaśnienie. Zaczem naprawienie błędu, czyli też oszczerstwa, jak się panu wyrazić podobało, mogło nastąpić tylko skutkiem śledztwa wytoczonego na reklamacyę samej Porty. Ale że reklamacya taka z jej strony dotychczas nienastąpiła i wszelki zarzut, któryby dziś zrobiono, byłby zapóźny, tedy pozwól mi pan powiedzieć, że prawie nie mogę pojąć znaczenia i celu protestacyi wymierzonej przeciw rządowi Jego Mości Króla za czyn, który strona jedynie upoważniona i bezpośrednio w tem interesowana, by należycie wyjaśniony został, nietylko go niezaprzecza, lecz owszem przypuszcza i długiem swem milczeniem uznaje.

Zarzucając mi mniemaną niedokładność mej noty z 23. lutego (7. marca) użalasz się pan, że chociaż nota zbiorowa z podpisem pana i kolegów pańskich, pp. ministrów Anglii, (Francyi), Austryi i Prus dość wcześnie mi doręczona została, by mogła być przedłożona izbom, nienastąpiło to przecież, i powiadasz, że pomimo interpelacyi kilku senatorów niewspomniano wcale o jej istnieniu, tak dalece, że publiczność odtąd nic o niej niewiedziała, i że nakoniec ministrowie podpisani na tej nocie nieotrzymali żadnej odpowiedzi. W odpowiedź na te uwagi dodam kilka słów tylko: Ja niemogłem, wyznaję szczerze, przewidzieć tego, że pańska nota zbiorowa była przeznaczona do ogłoszenia i przedłożenia izbom. Szkoda, żeś mi pan nie objawił swego zamiaru, który byłbym wypełnił chętnie i bez najmniejszej trudności. Zresztą, mój panie, dozwolone są w Grecyi każdemu środki publikacyi, a ja mogę zapewnić pana, że nazajutrz po doręczeniu tej noty znała publiczność ateńska tak dokładnie treść jej, a deputowani i senatorowie wiedzieli o niej tak dobrze, że wszelkie ogłoszenie było niepotrzebne. Nadto w kilka dni potem wyszła ta nota bez wiedzy rządu Jego Mości Króla w kilku dziennikach stolicy i została tym sposobem dostatecznie rozgłoszona.

A ponieważ rząd Jego Mości Króla niewątpi o tem bynajmniej, że tylko on miał prawo zrobić najstosowniejszy podług swego przekonania użytek z noty wymierzonej do niego samego, przeto niepozostawało mu po jej rozważeniu nic więcej do uczynienia, zwłaszcza że w nocie Nechet Beja, o ile konstytucya i ustawy kraju zezwalały na to, wyjaśnił wszelkie pytania, które w nocie zbiorowej uwadze jego polecone zostały. I ja też, mój panie, sądzę teraz, że nie mógłbym czterem mocarstwom, podpisanym na tej nocie, dać lepszej odpowiedzi, jak przesyłając im notę wydaną ze strony rządu greckiego do Nechet Beja.

Co do milczenia nakoniec, które rząd zachowywał w obec interpelacyi senatorów, tedy zechcesz mi pan to przyznać, jak się spodziewam, że za to tylko upoważnionym do tego osobom w swoim czasie i miejscu odpowiadać jestem obowiązany. Przyjm pan itd.

A. Paicos". *(Abbl. W. Z.)*

Turcya.

(Angielsko-francusko-turecki traktat przymierza.)

Dosłowna treść angielsko-francusko-tureckiego traktatu przymierza jest według Monitora następująca: Jego Mość Cesarz Francuzów i Jej Mość Królowa Anglii i Irlandyi wezwani od Jego cesar. Mości Sułtana o pomoc dla odparcia najazdu Jego Mości Cesarza Wszech Rosyi na terytoryum wysokiej Porty, którymto najazdem zagrożona jest całość państwa ottomańskiego i niezawisłość tronu Jego cesars. Mości Sułtana, i przekonani zupełnie, że istnienie państwa ottomańskiego w teraźniejszych granicach jego jest niezbędne dla utrzymania równowagi w potędze państw europejskich, postanowili dać Jego Mości Sułtanowi zażądaną w tym celu pomoc. Ich MM. równie jak Jego cesarska Mość Sułtan uznali przeto za rzecz stósowną zawrzeć traktat dla określenia odpowiednich zamiarów swoich i uregulowania środków pomocy dla Jego ces. Mości Sułtana. W tym tedy zamiarze mianowali Ich MM. i Jego ces. Mość Sułtan pełnomocnikami swymi: Jego Mość Cesarz Francuzów jenerała dywizyi hrabię Baraguay d'Hilliers, wiceprezydenta senatu, kawalera wielkiego krzyża ces. orderu legii honorowej itd., swego nadzwyczajnego pełnomocnego ambasadora przy Porcie ottomańskiej; Jej Mość Królowa połączonego Królestwa Anglii i Irlandyi szanownego vicomte Stratford de Redcliffe, para połączonego Królestwa, członka tajnej rady Jej Mości Królowej, kawalera wielkiego krzyża orderu Bath, swego nadzwyczajnego pełnomocnego ambasadora przy Porcie ottomańskiej; a Jego ces. Mość Sułtan Mustaphę Reszyda Baszę, swego ministra spraw zewnętrznych, którzy po wzajemnem zakomunikowaniu sobie w należytej formie ułożonych pełnomocnictw zgodzili się na następujące punkta:

Art. 1. Jego Mość Cesarz Francuzów i Jej Mość Królowa połączonego Królestwa W. Brytanii i Irlandyi rozkazawszy już na żądanie Jego cesars. Mości Sułtana potężnym oddziałom swoich sił morskich udać się do Konstantynopola i rozciągnąć ochronę swą na terytoryum i banderę porty ottomańskiej; obowiązują się niniejszym traktatem do dalszego jeszcze spółdziałania z Jego ces. Mością Sułtanem dla obrony terytoryum ottomańskiego w Europie i w Azyi przeciw najazdom rosyjskim, używając w tym zamiarze takiej liczby swoich wojsk lądowych, jaka im się ku dopięciu potrzebną być zdaje; a Jego ces. Mość Sułtan przyrzeka, że wysłane w ten sposób dla obrony terytoryum ottomańskiego angielskie i francuskie wojska lądowe doznają tego samego przyjacielskiego przyjęcia i tych samych względów, jakich doznają stojące od niejakiego czasu na wodach tureckich francuskie i angielskie siły zbrojne.

Art. 2. Wysokie strony kontrahujące obowiązują się, każda za siebie, udzielać sobie wzajemnie bez zwłoki każdej propozycyi, którąby jedna z nich otrzymała bezpośrednio lub pośrednio od Cesarza Rosyi względem zastanowienia kroków nieprzyjacielskich, względem zawieszenia broni lub zawarcia pokoju; a Jego ces. Mość Sułtan obowiązuje się prócz tego nie zawierać zawieszenia broni i nie wchodzić w żadne układy o pokój i nie zawierać żadnych preliminariów ani traktatu pokoju bez wiedzy i przyzwolenia wysokich stron kontrahujących.

Art. 3. Gdy zamiar niniejszego traktatu osiągniony będzie zawarciem traktatu pokoju, poczyni Jego Mość Cesarz Francuzów i Jej Mość Królowa połączonego królestwa W. Brytanii i Irlandyi natychmiast kroki, by niezwłocznie ściągnąć wszystkie dla urzeczywistnienia przedmiotu niniejszego traktatu użyte siły lądowe i morskie, i wszystkie twierdze i pozycye na terytoryum ottomańskiem zajęte do czasu przez francuską i angielską siłę zbrojną, będą w 40 dni (albo ile możności prędzej) po wymianie ratyfikacyi traktatu oddane władzom wysokiej porty ottomańskiej.

Art. 4. Rozumie się samo przez się, że wojska posiłkowe mają prawo brać stósowny według ich zdania udział w operacyach przeciw spólnemu nieprzyjacielowi bez wszelkiej kontroli ze strony ottomańskich władz cywilnych i wojskowych; władze te będą im przeciwnie dawać wszelką pomoc i popierać ich; szczególnie względem wyładowania, pochodu, kwaterunków lub obozu, utrzymania ich i koni, tudzież co do ich komunikacyi, czy to spólnie, czy osobno działać będą. Z drugiej strony rozumie się, że dowódzcy armii wspomnionych zobowiazują się utrzymywać między wojskiem swojem najsurowszą karność i nakazać im poszanowanie ustaw i zwyczajów kraju. Rozumie się, że własność będzie wszędzie szanowana. Rozumie się następnie z obydwóch stron, że powszechny plan wyprawy będzie dyskutowany i umówiony między naczelnymi wodzami trzech armii, i że w razie, gdyby znaczna część wojsk sprzymierzonych stała na polu razem z wojskiem ottomańskiem, nie mogłaby być przedsięwzięta żadna operacya przeciw nieprzyjacielowi bez poprzedniego umówienia się z dowódzcami sprzymierzonych sił zbrojnych. Nakoniec będzie się zadość czynić wszelkim wymaganiom pod względem potrzeb służby wniesionym ze strony naczelnych wodzów wojsk sprzymierzonych bądź do rządu ottomańskiego za pośrednictwem ich ambasadorów, bądź w naglących wypadkach do władz miejscowych, wyjąwszy gdyby pewne przeważające trudności przeszkadzały wykonaniu.

Art. 5. Niniejszy traktat będzie ratyfikowany, a ratyfikacye w sześć tygodni (lub ilemożności prędzej) po podpisaniu w Konstantynopolu wymieniane.

Dla zawierzytelnienia tego podpisali pełnomocnicy i wycisnęli herbowe pieczęcie swoje.

Spisano w trzech egzemplarzach ku jednemu i temu samemu celowi w Konstantynopolu dnia 12. marca 1854.

(Podp.) *Baraguay d'Hilliers.* (L. S.) *Stratford de Redcliffe.* (L. S.) *Reschid.* (L. S.

(Zeit.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 27. maja. Lloyd dzisiejszy pisze: Dzisiaj nadeszły tu na Widdyń bezpośrednie wiadomości z Szumli z 16. b. m. Omer Basza stoi w Szumli i ustawił wojska swoje na pochyłościach przesmyków bałkańskich ku Basardżykowi w oddaleniu o 3—5 mil od tego miejsca; gościńce wiodące do Szumli i Warny są wojskiem silnie obsadzone. Korpusy podjazdowe posuwające się gościńcem ku wałom Trajana stoczyły powtórną walkę z rosyjskiemi korpusami podjazdowemi. Tureckiej głównej siły nie atakowano do d. 16. b. m. i wcale się nie obawiali Turcy niespodzianego napadu. Obiegające od kilku dni pogłoski o klęskach Turków, zdobyciu Szumli itd. są zupełnie mylne.

W Dobruczy próbowali Rosyanie kopać studnie, by zaradzić niedostatkowi wody, co im się jednak niepowiodło, a wodę do picia dla obozów muszą sprowadzać z okolic naddunajskich Dobruczy. — Między Gallipoli i Adrianopolem zakładają gościńce wojskowe, około których robi kilka tysięcy chłopów rumelskich. — Pojmanych na

pokładzie parostatku „Tiger“ majtków angielskich osadzono w Odesie w arsenale i dobrze ich traktują, ale w razie bombardowania byliby narażeni na najpierwsze niebezpieczeństwo. — Do Belgradu przybyli ces. francuzcy urzędnicy pocztowi dla uorganizowania służby sztafetowej między Belgradem i Adrianopolem, za pomocą której przesyłanoby depesze z jednego miejsca na drugie w przeciągu dni czterech.

Berlin, 27. maja. Pan Schinas wyjechał do Wiednia.

— Litogr. „koresp. austr.“ zawiera następujące najnowsze doniesienia z Włoch: Dnia 23. b. m. o god. $7^1/_2$ zrana przybył hiszpański parostatek wojenny „Lepanto“ do Genuy; przybył z Barcelony, dokąd jak słychać ma się udać stojąca w Genuy flotyla hiszpańska. — Z Genuy donoszą z d. 24. b. m., że król. hiszpańska fregata wojenna „Francisco de Assisi“ z Jej Mością królową Amelią na pokładzie przybyła do Kadyxu do Portu tamtejszego. — Urzędowe ogłoszenie król. neapolitańskiego rządu z d. 17. b. m. ustanawia zasady komunikacyi morskiej w obecnej wojnie, a zasada ścisłej neutralności pierwsze zajmuje miejsce. — Księżna Marya Ludwika z Bourbon i księżniczka Saksonii przybyły d. 25. b. m. do Florencyi. — W Parmie przedłużono uwolnienie przywozu zboża od cła po koniec czerwca.

Kurs lwowski.

Dnia 30. maja.		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	m. k.	6	12	6	16
Dukat cesarski	„ „	6	17	6	20
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	47	10	50
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	5	2	6
Talar pruski	„ „	2	—	2	3
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	31	1	32
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	„ „	92	8	92	20

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 30. maja 1854.		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
Przedano „ „ 100 po	„ „	92	30
Dawano „ „ za 100	„ „	92	—
Żądano „ „ za 100	„ „	—	—

Wiedeński kurs papierów.

		Dnia 27. maja.	w przecięciu
Obligacye długu państwa 5%	za sto	85 $^3/_8$ $^1/_2$ $^5/_8$	$85^9/_{16}$
detto z r. 1851 serya B. . . 5%	„	$107^1/_2$	$107^1/_2$
detto z r. 1853 z wypłatą . 5%	„	—	—
Obligacye długu państwa . . . $4^1/_2$%	„	—	—
detto detto 4%	„	69	69
detto z r. 1850 z wypłatą . 4%	„	—	—
detto detto detto . 3%	„	—	—
detto detto . . . . . $2^1/_2$%	„	$43^1/_4$	$43^1/_4$
Pożyczka z łosami z r. 1834	„	—	—
detto detto z r. 1839 .	„	—	—
detto detto z r. 1854 . .	„	91 $^5/_{16}$ $^1/_4$ $^1/_8$ 91	$91^1/_8$
Obl. wied. miejskiego banku . . . . $2^1/_2$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . 5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%		—	—
detto krajów koron. 5%		—	—
Akcye bankowe		—	—
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr. . . .		—	—
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.		$2132^1/_2$ 2130 $2127^1/_2$	2130
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.		—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr. . .		—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na złr. . . .		275	275
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr. . .		542	542
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr. .		$597^1/_2$ $598^3/_4$ 600	$598^3/_4$
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr. . .			—
Renty Como			—

Wiedeński kurs wekslów.

Dnia 27. maja.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	$114^1/_2$	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$137^1/_4$ $^1/_8$ 137	$137^1/_2$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24^1/_2$ fl	137 $136^3/_4$ $^1/_2$ $^3/_4$	$136^5/_4$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	101 $100^3/_4$ $^1/_2$ $^3/_4$	$100^5/_4$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	134 134 l.	134 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	13 20 19 18 18 l.	13.19 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	136 $135^5/_8$	$135^3/_4$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	— l.	— 2 m.
Paryż za 300 franków	$161^1/_4$ 161 $160^3/_4$ l.	$161^1/_8$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty		$41^7/_8$ Agio

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 30. maja.

Obligacye długu państwa 5% 86; $4^1/_2$% —; 4% —; 4% z r. 1850. 89; wylosowane 3% —; $2^1/_2$% —. Losy z r. 1834 —; z. r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Akcye bank. 1209. Akcye kolei półn. 2145. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie 108. Budwejskie 275. Dunajskiej żeglugi parowej 544. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $470^5/_8$ złr.

Amsterdam l. 2. m. $113^1/_2$. Augsburg $135^1/_4$ 3 m. Genua — l. 2. m. Frankfurt $134^5/_8$ l. 2. m. Hamburg $99^1/_2$ l. 2. m. Liwurna $131^1/_2$ p. 2. m. Londyn 13 7. l. 3. m. Medyolan 135 Marsylia — l. Paryż $158^3/_4$ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1854 $91^5/_8$. Oblig. indemn. —.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ‴ ⁗				
6 god. zrana	27 9 7	+ 13,5°	+ 20°	połud.-zachod.₀	pogoda
2 god. pop.	27 9 3	+ 20°	+ 13,5°	„	„
10 god. wie.	27 9 5	+ 15,5°		„	pochmurno

T E A T R.

Dziś: opera niem.: **„Ernani.“**

W piątek 2. czerwca 1854 po raz pierwszy:

„Patrol nocny.“

Komedya w 3 aktach z francuskiego przełożona.

O s o b y:

Adjutant placu . . . . JP. Kaliciński.
Baron de Tarlis . . . . . JP. Linkowski.
Vice-hrabia de Lunel . . . . . JP. Wilkoszewski.
Oficer straży policyjnej . . . . . JP. Lauvernay.
Izabella, Synowica Barona . . . . . JP. Targowska.
Ludwika, jej garderobiana . . . . . JP. Linkowska.
Lokaj . . . . . . JP. Baczyński.

Scena w Paryżu.

Poprzedzi: **„Jaki Mąż lepszy?“**

Komedya z francuskiego p. Dumanoir w I. akcie.

O s o b y:

P. Chavanair . . . . JP. Linkowski.
Ernestyna, jego żona . . . . . JP. Linkowska.
Pani Dumoulin, jej matka . . . . . JP. Grochowska.
Pani de Montreuil, przyjaciółka Ernestyny . . JP. Krzyżanowska.
Raul d'Orsay . . . . JP. Kaliciński.
Józef, służący pani Dumoulin . . . . JP. Natorski.

Scena w domu Pani Dumoulin.

K R O N I K A.

Siedmnasty i ostatni spis składek na wsparcie ubogich miejscowych. — Złożyli PP.: Józef Breuer 5r., A. Bartelmus 1r., N. N. 1r., Fränkel 2r., A. Sidorowicz 2r., K. Böhm 2r., Stromenger 1r., Stankowska 1r., L. Köhler 1r., F. Lang 1r., Dr. Schreter 2r., Dr. Weigle 1r., Fr. Weigle 1r., L. Barącz 1r., Bayerlein 1r., Blechschmidt 1r., Mayer 1r., Karolina Winter 1r., Schwer 1r., M. Hörmansäder 1r., Bischoff 1r., W. Motylewski 1r., W. Żelichowska 1r., M. Jankowski 1r., W. Kamberski 1r., F. Zehetgruber 1r., dyrekcya expedytu c. k. buchhalteryi 4r.15k., Dr. Pazdziera 1r.20k., Dr. Doktor 5r., E. Winiarz 1r., przewiel. ks. Biskup Gutkowski 1r., Jego Excel. hr. Kajetan Lewicki 10r., W. Hillich 1r., C. B. 20k., Pflichtenheld 2r., K. Höflich 1r., Jan Żółtowski 1r., Jan Kozyrski 1r., spadkobiercy Zacherla 1r., Kopetzky 1r., Karol Werner 5r., Torosiewicz 3r., Fr. Schumann 2r., Fr. Hübner 2r., J. Koberwein 1r., Nr. domu $453^4/_4$ 2r., Jan Wentzel 2r., J. Włoszyński 1r., J. Wallach 1r., J. Friedrich 1r., B. Strutyński 2r., Leon Höflich 24k., J. Hönl 30k., Bazyli Ustyanowicz 1r., Konwent OO. Bazylianów 6r., parafia św. Marcina 3r., ks. Szwedzicki, gr. kat. pleban 2r., parafia Panny Maryi Snieżnej 36k., klasztor panien Benedyktynek 4r., Schier 20k., Matusiewicz 6k., Łupiński 10k., Lewicki 30k., Blaim 1r., Schmitt 10k., W. Zych 1r., Piotr Halakowski 20k., Fr. Galambosch 10k., J. Sidorowicz 1r., J. Bartels 10k., Kellermann 30k., B. 1r., Frankowski 10k., J. Zelichowski 10k., A. Mayer 30k., J. Olsiewicz 10k., J. Kulikowski 10k., J. Kazankiewicz 1r. J. Schulz 1r., Ressig 20k., Schneider 1r., Fr. Fischer 10k., Gołembiowski 20k., Sołtykiewicz 10k., Reiss 1r., Rolski 1r., Scholz 2r., Pietsch radzca gminy 2r., Moser 15k., Ostrowski 6k., Szyjewski 12k., Rusiński 10k., W. Berger 10k, Schwatzina 12k., Jan Paulewicz 1r., Ducheński 20k., St. Leja 2r., Zachaczewska 10k., C. F. Milde 2r., C. Werner 2r., Zaworska 12k., radzca foralny Żarski 1r., Ferd. Jakubowicz 4k.

Razem . . 136 złr. 52 kr.
Łącznie ze sumą składki XVI. (Ob. N. 122 G. L.) 2103 złr. $32^2/_4$ kr.

Wynosi ogółem . 2240 złr. $24^2/_4$ kr.

W admiralicyi angielskiej robią teraz próby z nowym wynalazkiem, który jeżli się utwierdzi, ułatwi niesłychanie manewry floty na płytkich wodach. Niejaki p. Berthon zbudował modele statków długich na 16 do 18 stóp, które mieszczą w sobie 200 ludzi z 2 ciężkiemi działami, z ciężarem tym idą tylko 12 cali pod wodę i po użyciu mogą być złożone jak wachlarze, tak że zajmują mało miejsca na pokładzie okrętów wojennych, z których każdy może snadnie zabrać z sobą półtuzina takich łodzi. Wiązanie ich składać się ma z samych belków pospajanych końcami. Za rozłożeniem tych belków pokazuje się między niemi podwójna, silna, nieprzesiąkająca powłoka, napełniona powietrzem, tak że zatopienie tych łodzi jest niepodobne. Trwałość i siła tych statków ma być niesłychana, a co do łatwości sterowania nieustępują one w niczem dawnym drewnianym łodziom. Tak donosi dziennik „E. C.“

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 22. Rozmaitości.

Główny Redaktor ***M. Szrzeniawa Sartyni.***

Z c. k. galic. drukarni rządowej.